

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

UNIVERSITY OF BANJA LUKA

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

FACULTY OF NATURAL SCIENCES AND MATHEMATICS

STUDIJSKI PROGRAM HEMIJA

TREĆI CIKLUS STUDIJA - DOKTORSKE STUDIJE

Naziv predmeta	Odabrani polimerni materijali za napredne primjene			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Fond časova	Broj ECTS bodova
DHEM23OPM	izborni	II ili IV	5+0	10
Nastavnik	prof. dr Milica Balaban			

Uslovljenost drugim predmetima	Oblik uslovljenosti
nema	/

Ciljevi izučavanja predmeta

Cilj učenja predmeta je prepoznati značaj novih i modifikovanih polimernih materijala od interesa u savremenom tehnološkom okruženju, upotrebe obnovljivih izvora u sintezi komercijalnih polimernih proizvoda, kao i savladati napredne tehnike sinteze karakterizacije.

Ishodi učenja (stečena znanja)

Student prepoznaće i sistematizuje različite vrste naprednih i modifikovanih polimera na osnovu različitih kriterijuma. Student predviđa mehanička i upotrebna svojstva datog polimera na osnovu strukture. Student primenjuje različite metode sinteze i modifikacije za dobijanje polimera, kopolimera i smješta i vrši osnovnu karakterizaciju, samostalno i u timskom radu.

Sadržaj predmeta

U zavisnosti teme doktorske disertacije i interesovanja, student može izabrat jednu od odabranih tema:

• **Umreženi polimeri:** Poliestri, nezasićeni poliesteri i alkidi, fenolni polimeri: rezolni fenoli, novolačni fenoli, aminoplastike, epoksidne smole, poliuretani, polisilosani, polisulfidi Hemiske i fizičke mreže. Intermolekularno i intramolekularno umrežavanje. Funkcionalnost monomera (f). Gustina umrežavanja. Indeks geliranja i bubrežnja. Glavni hemijski putevi za sintezu polimernih mreža. Postepena polimerizacija. Vulkanizacija. Karakterizacija polimernih mreža i gelova. Teorija i matematičko modeliranje umrežavanja. Svojstva umreženih polimera. Reologija i postupak očvršćavanja umreženih polimera. Razdvajanje faza i dvofazna morfologija u termoplastično modifikovanim umreženim polimerima.

• **Sintetički biodegradabilni polimeri.** Alifatični poliestri (PGA, PLA i njihovi kopolimeri, polibutilensukcinat (PBS), polibutilen sukinat adipat (PBSA), poli(vinilalkohol) (PVOH), poli(vinilacetat) (PVA), poli(ϵ -kaprolakton) (PCL). Poliestri, poliamidi, poliuretani, polianhidridi.

• **Biodegradabilni polimeri iz obnovljivih izvora.** Polisaharidi, Polipeptidi, Poli(mlječna kiselina i poli(laktidi) (PLA), Poli(glikolna kiselina (PGA). Derivati i kopolimeri.

• **Faktori koji utiču na biorazgradnju** - struktura, morfologija, molekulsa masa, zračenje i hemijski tretmani. Mehanizam biodegradacije. Tehnike za proučavanje biodegradacije. Brzina degradacije. Mehanička svojstva biodegradabilnih polimera. Primjena biodegradabilnih polimera u medicini i poljoprivredi, pakovanje.

Polimeri za energetsku primjenu u skladištenju i pretvorbi energije

Metode nastave i savladavanje gradiva

Predavanja, seminari, konsultacije i eksperimentalni rad.

Knjige i drugi nastavni materijal

Odian, G. (2004). *Principles of polymerization*. John Wiley & Sons.

Hernández-Ortiz, J. C., & Vivaldo-Lima, E. (2013). *Crosslinking. Handbook of Polymer Synthesis, Characterization, and Processing*, 187–204. doi: 10.1002/9781118480793.ch9.

Biodegradable Polymers: Recent Developments and New Perspectives, Ed. Geraldine Rohman, 05/2017: IAPC Publishing ISBN: 978-953-56942-5-0

Ganachari, S.V. (2019). Polymers for Energy Applications. In: Martínez, L., Kharissova, O., Kharisov, B. (eds) *Handbook of Ecomaterials*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-68255-6_194 Прегледни и оригинални радови из база података.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanja

Individualni projekat, završni ispit.

Prezentacija individualnog projekta	40	Završni ispit	60
-------------------------------------	----	---------------	----

Posebna naznaka za predmet

/

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke	Milica Balaban
--	----------------